

PRĂZNUIREA SAMARINENCEI

DUMINICII

Duminică, pe 17/30 mai 2021, Patriarhia a sărbătorit Duminica Samarinencei la altarul Fântânii lui Iacob din Nablus, Samaria.

La această sărbătoare, întreaga Biserică și în special Biserica Ierusalimului pomeneste întâlnirea și convorbirea femeii samaritene din orașul Sihar cu Domnul nostru Iisus Hristos, la fântâna lui Iacov, când Domnul i-a descoperit felul în care trăia și i-a spus că El este Mesia, Hristosul. De asemenea, i-a spus că „Duh este Dumnezeu și cei ce I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr”, nici pe Muntele Gerizim, nici la Ierusalim (Ioan 4, 5-42).

Spre pomenirea acestui eveniment evanghelic răscumpărător, Sfânta Liturghie a fost slujită în magnifica biserică construită deasupra fântânii de către Părintele Stareț, Arhimandritul Iustin. Biserica este închinată femeii samaritene care a crezut în Domnul și a suferit moarte de mucenic pentru El și membrii familiei sale, surorile Sfintele Anatoli, Foto, Fotida, Paraskevi Kyriaki și cei doi fii ai ei, Sfinții Fotinos și Iosis.

Împreună-slujitori ai Preafericirii Sale au fost ÎPS Mitropolit Timotei al Bostrei, Arhiepiscopul Aristarh al Constantinei, ieromonahi aghiotafiți și preoți și diaconi vorbitori de limbă arabă, răspunsurile la strană fiind date de doctorul Yacubi și de alți cântăreți bizantini, din parohiile învecinate. La slujbă au participat numeroși credincioși locali și pelerini din Israel, precum și Consulul General al Greciei la Ierusalim, domnul Evangelos Vlioras.

Înainte de Sfânta Împărtășanie, Preafericirea Sa a ținut următoarea predică:

„Când Domnul a venit la fântână, Samarineanca a rugat pe Cel milostiv: Dă-mi apa credinței și voi primi apele Botezului, bucurie și izbăvire, Dătătorule de viață, Doamne, slavă Ție!”, cântă imnograful Bisericii.

Iubiți frați în Hristos,

Credincioși Creștini,

Izvorul vieții și al nemuririi, Hristos Dumnezeuul nostru, ne-a adunat pe toți în acest loc sfânt, la Fântâna Patriarhului Iacov, unde femeia samarineancă L-a întâlnit pe Domnul, pentru ca, pascal, prin doxologie și Euharistie, să prăznuim Duminica Samarinenței.

Atunci când Hristos S-a întâlnit cu Samarineanca la fântâna lui Iacov, unde, „fiind ostenit de călătorie, S-a așezat lângă fântână” (Ioan 4, 6), i-a zis: „Oricine bea din apa aceasta, va înseta iarăși. Dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi dau Eu se va face în El izvor de apă curgătoare spre viață veșnică. Femeia a zis către El: Doamne, dă-mi această apă ca să nu mai însetez.” (Ioan 4, 13-15).

Tâlcuind aceste cuvinte ale Domnului, Sfântul Chiril al Alexandriei spune: „Trebuie să știm că Mântuitorul numește apă Harul Duhului Sfânt. Dacă cineva se face părtaș acestui Har, atunci va izvorî înăuntrul lui darul dumnezeieștilor învățături, adică puterea învățăturii Sfintelor Scripturi. Acesta va putea cu ușurință să-i învețe pe cei care însetează după cuvântul ceresc al lui Dumnezeu. Aceștia au fost, în viața lor pământească, Sfinții Prooroci și Apostoli și urmașii lucrării lor apostolești”.

Tocmai de acest Har al Sfântului Duh s-a împărtășit Samarineanca, potrivit cuvântului Domnului: „apa pe care i-o voi dau Eu se va face în El izvor de apă curgătoare spre viață

veșnică” (Ioan 4, 14).

Trebuie menționat că Samarineanca nu era în măsură să înțeleagă înțelesul mai adânc. Cu toate acestea, Iisus i S-a descoperit, după cum mărturisește Sfântul Ioan Evanghelistul: „I-a zis femeia: Știm că va veni Mesia Care Se cheamă Hristos. Când va veni, Acela ne va vesti nouă toate. Iisus i-a zis: Eu sunt, Cel Ce vorbesc cu tine” (Ioan 4, 25-26). Într-adevăr, Hristos nu numai că i S-a dezvăluit pe El Însuși, dar a și învățat-o adevărul ascuns și în Vechiul Testament, potrivit căruia „Duh este Dumnezeu și cei ce I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr” (Ioan 4, 24).

Spunem aceasta pentru că, după cum afirmă Sfântul Chiril al Alexandriei, Hristos nu Se arată doar oamenilor neînvățați, precum Apostolii, care erau pescari, sau celor care nu cunosc și păcătuiesc din neștiință, precum femeia Samarineancă, ci și oamenilor ale căror suflete însetează după adevăr și înăuntru cărora s-a născut credința mai înainte de cunoașterea tainelor desăvârșite.

Cu alte cuvinte, Hristos „Care voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină” (1 Timotei 2, 4), o cheamă pe Samarineancă, pentru a nu rămâne în credința ei simplă, începătoare, ci să avanseze la credința desăvârșită care duce la dumnezeire, adică luminarea în Duhul Sfânt, ceea ce s-a și întâmplat pentru că ea s-a arătat apoi întocmai cu Apostolii și muceniță pentru dragostea lui Hristos.

Dorința vie pentru credința desăvârșită o formulează foarte limpede Sfântul Ignatie Teoforul în epistola sa către romani: „Dragostea mea s-a răstignit și nu este în mine foc iubitor de materie, ci „apă vie” care îmi vorbește dinăuntru: Vino la Tatăl. Nu mă îndulcesc de mâncarea stricăcioasă, nici de plăcerile lumii acesteia. Pâinea lui Dumnezeu o voiesc care este Trupul lui Iisus Hristos Cel din sămânța lui David și vreau să beau Sângele Lui care este dragoste nestricăcioasă”.

Femeia Samarineancă, care mai târziu a fost numită de Hristos Fotini și care a primit și cununa muceniciei în timpul împăratului roman Neron, dănuiește acum în cer împreună cu toți Sfinții.

Sfânta Fotini nu a încetat a ne vesti închinarea corectă, cea în duh și adevăr, către Dumnezeu Tatăl (Cf. Ioan 4, 24), precum și viețuirea creștină în bună-credință și frică de Dumnezeu, adică în faptă și gândire.

Spunem aceasta pentru că „nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri” (Matei 7, 21), pune Domnul. Iisus îi ceartă pe cei ale căror cugete, dorințe și fapte sunt străine de voia lui Dumnezeu și spune, amintind cuvinte Proorocului Isaia: „Poporul acesta Mă cinstește cu buzele, dar inima lor este departe de Mine. Și zadarnic Mă cinstesc ei, învățând învățături ce sunt porunci ale oamenilor” (Matei 15, 8-9; Isaia 29, 13).

Cu alte cuvinte, iubiții mei frați, femeia Samarineancă pe care o prăznuim astăzi constituie un exemplu de urmat în ceea ce privește interesul nostru pentru adevărurile credinței și tradiției noastre Ortodoxe și pentru slujirea corectă adusă lui Dumnezeu.

Închinându-ne, așadar, în Duh și adevăr Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos cel născut din Fecioara Născătoare de Dumnezeu, mulțumim cu pocăință și smerenie, și spunem, împreună cu imnograful: „Apă a vieții ești, a strigat Samarineanca lui Hristos. Deci, adapă-mă, Cuvinte, cu dumnezeiescul Tău har, pe mine cea totdeauna însetată, ca să nu mai fiu stăpânită de uscăciunea necunoștinței, Iisuse Doamne, ci să vestesc măririle Tale”. Amin. Hristos a înviat!

După încheierea Liturghiei, Egumenul Mănăstirii, Arhimandritul Iustin, a ferit masa în timpul căreia Preafericirea Sa a rostit acestea:

„Acestea zice Domnul către Samarineancă: De ai fi știut darul lui Dumnezeu și cine este Cel Ce-ți zice ție: Dă-Mi apă să beau, tu ai fi cerut de la Dânsul și ți-ar fi dat Ție să bei, ca să nu mai însetezi în veac”.

Excelența voastră, domnule Consul General al Greciei,

Stimate Președinte,

Preacuvioase Părinte Arhimandrit Iustin,

Cuvioși Părinți și Frați,

Să mulțumim Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos cel înviat din mormânt, Care ne-a învrednicim să prăznuim pascal Duminica Samarinenței în acest loc, la fântâna lui Iacov, unde Samarineanca a băut din apele duhovnicești ale darului lui Dumnezeu.

Acest dar al lui Dumnezeu este Duhul Sfânt Care alcătuiește și ține toată rânduiala Bisericii, adică Trupul lui Dumnezeu și Mântuitorul nostru Hristos. Amploarea acestui dar dumnezeiesc nu se poate exprima în cuvinte, după cum spune dumnezeiescul Pavel: „Iar lui Dumnezeu mulțumire pentru darul Său cel negrăit” (2 Corinteni 9, 15).

Noi, iubiții mei frați în Hristos, fiind mădulare ale cinstitudinii Trup al lui Hristos, ne împărtășim de Duhul Sfânt, adică de darul ceresc prin Sfântul Botez (Cf. Evrei 6, 4).

Acest dar ceresc îl deține Sfânta noastră Biserică care, de-a lungul veacurilor, dă mărturie despre iubirea nemăsurată și iubirea de oameni a lui Dumnezeu în lume, în general, și în regiunea noastră în mod special. Acest dar neprețuit al chemării noastre la Hristos și la Biserica Lui trebuie să-l recunoaștem mai ales în aceste zile, adică în vreme de dezordine și apostazie, ascultând îndemnurile fericitului Pavel: „Nu încetez a mulțumi pentru voi, pomenindu-vă în rugăciunile mele, ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos,

Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înțelepciunii și al descoperirii, spre deplina Lui cunoaștere și să vă lumineze ochii inimii ca să pricepeți care este nădejdea la care v-a chemat, care este bogăția slavei moștenirii Lui în cei sfinți” (Efes. 1, 16-18).

O rugăm pe femeia Samarineancă pe care o prăznuim azi, care s-a arătat martor al iubirii lui Hristos, ca, împreună cu Sfântul Nou Mucenic Filumen Aghiotafitul, să mijlocească la Domnul Dumnezeu pentru noi toți și pentru pacea în Țara Sfântă și pentru izbăvirea de boala molipsitoare covid 19.

Hristos a înviat! La mulți ani!

Din partea Secretariatului General